Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-19

Ärende
TN 2021-0449

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2021-08-31, punkt 14

Yttrande över motion 2021:24 av Msciwoj Swigon (SD) om att utreda flexibla biljettpriser och alternativa periodbiljetter i Region Stockholms kollektivtrafik

Ärendebeskrivning

Motionen föreslår att trafiknämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheterna till flexibla biljettpriser och alternativa periodbiljetter. Detta för att uppfylla behovet av att minska trängseln de få timmarna under dygnet trängsel uppstår, genom att sträcka ut topparna och dalarna över fler timmar.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt motion 2021:24 av Msciwoj Swigon (SD) om att utreda flexibla biljettpriser och alternativa periodbiljetter i Region Stockholmskollektivtrafik daterad 2021-03-23.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1 Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionstyrelsens förvaltning.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-19

Ärende
TN 2021-0449

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag och motivering

Coronapandemin har inneburit ett omfattande resenärstapp och intäktsbortfall för trafikförvaltningen. I enlighet med trafikförvaltningens verksamhetsplan finns ett antal interna fokusområden för år 2021, två av dessa är *Kollektivtrafiken under restriktioner* och *Kollektivtrafiken efter pandemin*.

Uppdraget *Kollektivtrafiken efter pandemin* är indelat i fem deluppdrag: *Biljettsortiment, Servicetjänster, Mobilitetstjänster, Marknad och Försäljning* samt *Reklamaffär*. Alla med målet att bidra till en ökad konkurrenskraft, ett ökat förtroende för SL och en utvecklad affärssamverkan, vilket ska leda till effekterna en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem och ett resultat i balans.

Ett uppdrag till en politiskt blocköverskridande parlamentarisk biljettutredning har beslutats av trafiknämnden 2021-06-15 (TN 2021-0610). Uppdragsbeskrivningen till en sådan utredning avser att se över biljettsystemet med fokus på viktiga ingångsvärden såsom att behålla SL:s ekonomi i balans, att gynna trogna resenärer samtidigt som det ska bidra till ökat resande samt att det ska vara enkelt att göra rätt för sig.

Motionen föreslår att en utveckling av den nuvarande biljettprissättningen bör utnyttja befintlig kunskap om resmönster och använda biljettpriser som ett incitament för att sprida koncentrationen av resenärer under dygnet.

Trafikförvaltningen konstaterar att antalet resenärer i maxtimme uppgår till volymer som motsvarar de som under 2019 var aktuella under lågtrafik. Resandet idag uppgår till ca 50-55% av det totala resandet som det var 2019. Trängsel kan fortfarande uppstå men mer troligt är att resenären har en ny uppfattning om trängsel än tidigare, med innebörden att man upplever trängsel vid betydligt lägre resenärstäthet idag än tidigare.

I *deluppdrag Biljettsortiment* utvärderas bl.a. flertalet olika hypotetiska förändringar av biljettsortimentet, vilka kommer att redovisas och diskuteras i ovan nämnda uppdrag. För trafikförvaltningen är det betydelsefullt att de eventuella förändringar som föreslås genomföras bidrar till de mål och effekter som är åsatta uppdraget varför det är av vikt att säkerställa att det finns en balans mellan kund- och affärsnytta. Deluppdraget genomför omvärldsanalyser

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-19

Ärende
TN 2021-0449

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

för att säkerställa att en ny biljettyp svarar mot efterfrågan, genom bl.a. kundinsiktsanalyser, analys av rationalitet, analys av priselasticiteter och intäktsanalyser.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

RS 2021-0308

Motion 2021:24

1 (2)

Region Stockholm

MOTION
2021-03-23

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Msciwoj Swigon (SD) om att utreda flexibla biljettpriser och alternativa periodbiljetter i Region Stockholms kollektivtrafik

Region Stockholm är i dag en kraftigt växande region där antalet resenärer i kollektivtrafiken ökar för varje år och följaktligen också trängseln. Under den pågående pandemin har antalet resenärer i kollektivtrafiken minskat kraftigt. Hemarbete har blivit allt vanligare för många stockholmare och mycket pekar på att förändrade resmönster är här för att stanna. Trots detta är det fortfarande och kommer att vara en hel del trängsel i kollektivtrafiken fokuserat på ett fåtal timmar om dygnet.

I dag används inga incitament för resenärer inom kollektivtrafiken att i större utsträckning anpassa sina resvanor efter tiden på dygnet. Resultatet är att under ett par timmar på förmiddagen respektive eftermiddagen är trängseln som störst. En sådan koncentration av resenärer under ett fåtal timmar skapar ett behov av att större delen av personal och fordon endast används vid specifika tidpunkter.

Det finns således ett tydligt behov av att minska trängseln under de få timmarna under dygnet genom att sträcka ut topparna och dalarna över fler timmar. Delvis också för att bemöta de framtida, post-corona, resvanorna för att kollektivtrafiken ska fortsätta vara ett attraktivt resealternativ för stockholmarna.
En utveckling av det nuvarande biljettprissättningen bör utnyttja befintlig kunskap om resmönster och använda biljettpriser som ett incitament för att sprida koncentrationen av resenärer under dygnet. Ett incitament i form av ett sänkt biljettpris kan då erbjudas till de resenärer med flexibel arbetstid som väljer att resa under lågtrafik. Prisnivån kan även anpassas utifrån särskilda villkor, likt dagens rabatterade priser och rikta sig till de som fyllt 65 år.

Koncentrationen av resenärer sprids då ut över fler timmar vilket innebär att trafikresurserna kan användas mer effektivt. Även nya resmönster som kommer att tillkomma efter pandemin, behöver studeras och flexiblare biljetprissättning av periodbiljetter bör tas fram för att kunna bemöta det förändrade behovet och för att locka tillbaka resenärerna till kollektivtrafiken.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

Region Stockholm

MOTION
2021-03-23

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

1. Trafiknämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheterna till flexibla biljettpriser och alternativa periodbiljetter.

Msciwoj Swigon (SD)